

Oluf Jensen: Den højtærede Minister sagde før, at Biskop Wegener ikke havde nægtet at føre Tilsyn med Sognepræsten i Vaalse. Ifølge den Redegørelse, Ministeren sigtede til før, der udsendtes til Menighedsraadene og Præsterne i Lolland-Falsters Stift, siger Biskop Wegener selv i Slutningen: „Derimod vil jeg ifølge Forholdenes Natur intet kunne have at gøre med den Tilsynsgerning, der angaar Præsteembedets indre Anliggender, f. Eks. Ordets Forkyndelse, Sakramentforvaltning, Sjælesorg og lign.“ Jeg synes, at Biskop Wegener tydeligt nok siger, at han ikke kan have noget med Tilsynet at gøre.

Ordføreren for Forespørgerne (Godskesen): Den højtærede Minister fastholdt i sit Foredrag den Opfattelse, som han i sin Tid har givet Udtryk, den Gang han fremsatte sit Lovforslag her i Rigsdagen, nemlig at det ved Højesteretsdommen skulde være slaet fast, at Pastor Arboe Rasmussen nu havde Ret til at sidde som Præst i Folkekirken, først og fremmest i Skibsted og Lyngby og derfor ogsaa andre Steder. Jeg har allerede haft Lejlighed til at fremhæve, at og hvorfor jeg mener, at dette beror paa en fuldkommen Misforstaaelse. Det forekommer mig at maatte være klart for enhver, der læser Højesteretsdommen uden forudfattet Mening, at Højesteret med største Omhu skyder hele det Spørgsmaal fra sig, om Arboe Rasmussen overhovedet er kvalificeret til at være Præst i Folkekirken. Højesteret siger kun, at han skal ikke straffes, det øvrige Spørgsmaal skyder Højesteret fra sig, og det bliver da at afgøre af Kirkeministeren, eventuelt andre Myndigheder, i det hele Kirkeadministrationen, saaledes som jeg før udviklede. Det var vistnok i meget nær Forbindelse med den Opfattelse, den højtærede Kirkeminister saaledes hævdede, at han gentog, hvad han for øvrigt har sagt tidligere her i Tinget, at det Lovforslag, han fremsatte, ikke var et Lovforslag om Præster med Særmeninger, men et Lovforslag om Biskopper med Særmeninger. Jeg forstaar, at den højtærede Minister kan komme til den Konklusion, naar han gaar ud fra den Forudsætning, at Pastor Arboe-Rasmussen staar med en soleklar Ret til at være Præst i Folkekirken. Da jeg imidlertid paa ingen Maade billiger Ministerens Forudsætning, kan jeg heller ikke paa nogen Maade følge ham i Konklusionen. Jeg synes ikke, det kan siges at være en Lov for Biskopper med Særmeninger, det er en Lov, som muliggør, at Præster kan komme ind i Folkekirken

uden Medvirken fra Biskoppernes Side, uden Kollats, og uden at Biskoppen fører Tilsyn. Det synes mig, at denne Lov allenaars først og fremmest maa være anvendelig paa Præster med Særmeninger, Præster, for hvem Biskoppen ikke turde paatage sig at staa som foresat og tilsynsførende. Atter i nær Forbindelse med denne Opfattelse, som den højtærede Kirkeminister gik ud fra, hævdede han, at Biskopperne slet ikke havde Ret til at nægte Kollats. Det var derfor, at man gennem en Lov skulde hjælpe de stakkels Biskopper, der kom i Samvittighedstrang derved, at de havde Vanskelighed ved at opfylde de Forpligtelser, der paahvilede dem. Men ej heller heri kan jeg være enig med den højtærede Minister. Det forekommer mig, at de grundlæggende Bestemmelser om Præsters Ansættelse og om Kollats tydeligt viser, at en Præst ikke bør kunne indtvinges i Folkekirken imod de kirkelige Tilsynsmænds Protest. Læser man Chr. V.'s Lovs Bestemmelser i 2den Bogs 3die Kapitel, synes jeg, det er klart, at man dær giver Biskopperne en religiøs Stilling. Man giver dem den kirkelige Stilling ved Siden af den verdslige, saa at de eventuelt ogsaa vil kunne forhindre kirkeligt ukvalificerede Personers Ansættelse. Hvis Formanden tillader det, maa jeg maaske nævne, hvad der staar i Lovens 2den Bog, 3die Kapitel: „Men haver Meenigheden imod samme Person intet med Billighed at sige, da skal hand begive sig til Superintendenten, som hannem skal overhøre, og hvis hand hannem i Lærdom og Levnet skikkelig befinder, da skal hand hannem til Præste-Embedet uden Ophold indvie med de forordnede Ceremonier“. „Og naar hand indviet er, skal Superintendenten med sit beseglet Brev forskikke ham til Provsten“. Det forekommer mig klart, at dette ikke kan være en ren Kontorekspedition; det, der her er Tale om, er, at Biskoppen skal paase, at de kirkelige Forudsætninger er i Orden. Hertil svarer ogsaa Bestemmelserne i Kirkeritualet af 25. Juli 1685, Kapitel 10, hvor det om Præsters Ansættelse hedder, „etterat de af Episcopo Loci til det hellige Embede ere approberede og dygtige befundne“. Det er da ogsaa klart, at det, der her er Tale om, er ikke nogen Kontorekspedition. Det er en Undersøgelse ud fra kirkeligt Standpunkt af, om den, der er Spørgsmaal om at ansætte, fyldestgør Betingelserne derfor. Disse Tanker er ogsaa nærmere udviklede i Forordningen af 1. August 1707, § 8, hvor man meget nøje og omhyggeligt indskærper de Forpligtelser, Biskopperne